

Křest knihy vikáře Jendy Balíka „S mladými ke Kristu“

- Než se dostanu k publikaci, kvůli které jsme se zde sešli, dovoluji mi nejdříve promluvit o jejím autorovi, resp. o jeho dvou výjimečných vlastnostech.
- Celý život se zabývám výzkumem mládeže a snažím se o převod výzkumných poznatků do života společnosti, především kultivováním přenosu sociokulturního dědictví společnosti na mladou generaci jednak publikováním vědeckovýzkumných poznatků, jednak poskytováním odborných expertíz a dalších materiálů orgánům decize.
Během profesní kariéry jsem provedl více než 170 empirických sociologických výzkumů mládeže, napsal jsem řadu knih a stovky článků a sdělení na konferencích.
- Avšak jen minimum výzkumných poznatků a odborných expertíz se podařilo převést do praxe prostřednictvím decize, a to jak před listopadem, tak i po listopadu, a využít při působení na mládež. Problém byl a je v úřednicích, politicích a obecně v lidech, kteří pracují s dětmi a mládeží a jsou pracovníky institucí zaměřených na mládež. Jejich kompetence, vzdělanost a byrokratické tlaky je spolehlivě blokuje od vědeckých a výzkumných poznatků. Jejich rozhodování je určováno, zájmy, kariérou a vyznačuje se diletantizmem a voluntarizmem. Zvláště vhodným prostředím pro rozkvět diletantizmu a voluntarizmu se v posledních letech staly neziskové organizace, které samy určují, kdo je expert.
- Na tomto úhuru, kterým jsem celý život procházel se však objevila jedna výjimka. Páter Jenda Balík dostal na starost sekci mládeže a jeho touha po objektivních empirických poznacích o mládeži byla nenasytná. Naše

setkání proto bylo zákonité a bylo jen otázkou času. Poprvé jsem poznatky o mládeži nemusel vnucovat člověku, který se s mládeží setkával a ovlivňoval ji, ale naopak v zájmu o mládež jsme se potkávali. Poskytoval jsem mu výzkumné zprávy a články a přednášel na seminářích pořádaných Biskupskou konferencí. Páter či již vikář Jenda Balík šel ve své touze po poznání ještě dále a sám se stal řešitelem výzkumů mládeže. Poznatky o mládeži nejen sám uplatňoval v kontaktu s mládeží, ale také přenášel systémově do činnosti celé církve. To je první jedinečnost vikáře Jendy Balíka.

- Druhá jedinečnost vikáře Balíka, na kterou chci upozornit patří k charakteristikám osobnosti. Na řadu věcí máme shodné názory, v řadě věcí se však rozcházíme. Vikář Jenda Balík je však schopen trpělivě vyslechnout argumentaci odlišného názoru a v dialogu si testujeme a obohacujeme odlišné názory. Jeho tolerance však není znakem slabosti, což prokázal při mediální štvanci na profesora Petra Piťhu, který se opovážil vyjádřit k Istanbulské úmluvě stanovisko odlišné od pozice Pražské kavárny. V řadě médií Jenda Balík trpělivě vysvětloval pozici prof. Piťhy, s kterou se ztotožnil.
- Tolerance a schopnost vést dialog s nositelem odlišného názoru je zvláště cenná v dnešní době, z níž se zcela vytrácí schopnost naslouchat druhému a v dialogu se obohacovat odlišným pohledem druhého.

Dále bych chtěl upozornit na fenomén, v jehož odhalení se prokazuje vysoká úroveň Jendy Balíka jako křesťana, kněze a odborníka na mládež.

Všichni víme, že žijeme v informační společnosti, všichni využíváme vymožeností počítače a internetu. Společnosti po celém světě si začínají

uvědomovat i negativa digitalizace lidské civilizace v podobě celé řady závislostí od těch nejbanálnějších až po zcela obskurní.

Dovolte mi připomenout dva citáty z Bible, které uvedou problém, o kterém chci hovořit.

Království Boží je ve vás.

Buď tich a věz, že já jsem Bůh.

Ticho zde není myšleno ve smyslu opaku hluku, ale ticho jako prázdnota mysli, která je podmínkou pro přibližování království Božího.

Mysl je jakási operační paměť člověka, do ní proudí počítky z vnějšího světa a mysl z nich vytváří v člověku obraz vnějšího světa, do mysli se také promítá podvědomí, prožitá zkušenost a dřívější myšlenky, Jungovo nevědomí, Grofovo transpersonální nevědomí, ale mysl je také příležitostí pro hledání spojení s Bohem.

Vývoj člověka v posledním století probíhá přesunem z přírody do měst, výměnou reflexe přirozeného světa vlastními smysly a vlastním rozumem k přejímání mediálních prefabrikátů mediální skutečnosti a v posledních dvou desetiletích přesunem z časoprostoru přirozeného světa do virtuální reality kyberprostoru.

Poslední generace mládeže je první generací kyberkultury a my jsme svědky totální proměny lidské civilizace, v níž nejenže je mysl člověka zaplavena neautentickou mediální skutečností, často tvořenou desinformacemi, ale také permanentním tokem virtuální reality sociálních sítí a dalších produktů internetu. Nejde pouze o obsah protékající internetem do mysli člověka, ale také o permanentní zahlcení mysli a tím vyloučení základní podmínky spojení s Bohem - prázdnoty mysli či tiché mysli. Modální člověk nové civilizace kyberkultury je člověk, který

systemově civilizačně má zavřenou cestu k Bohu a naopak vytvářením umělé inteligence se stává demiurgem skutečnosti nevytvořené Bohem. Oba parametry nové civilizace jsou pro lidstvo a člověka hluboce rizikové. Po debilizaci a dekultivaci člověka přichází tak jeho despiritualizace.

A právě souvislost mezi přechodem mládeže do virtuální reality kyberprostoru a z toho plynoucí zahlcení mysli, tvořící bariéru spojení s Bohem, odhalil křesťan, kněz a odborník na mládež Jan Balík.

Vraťme se však nyní ke knize. Není to jedná z mnohých publikací, které nyní vycházejí. Jedná se o zcela jedinečné dílo, a pochybuji, že něco takového ještě někdy vyjde. Jedná se o syntézu řady dimenzí, ale především se v knize a ve všech tématech, o kterých pojednává snoubí zkušenost člověka a kněze, který se v realitě setkává a žije s mladými lidmi s erudicí vzdělaného a odborně kompetentního člověka s bohatými znalostmi výzkumných poznatků o mládeži. Kniha poskytuje košaté poznání mládeže, inspiruje a navádí k relevantnímu chování k mládeži a systemově řeší přístup církve k mládeži.

Blahopřeji vikáři Jendovi Balíkovi k jeho životnímu dílu a římsko katolické církvi, k tomu, že má ve svých řadách kněze tak mimořádných osobnostních a odborných kvalit.